

Etkinlik Doyum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Etkinlik Doyum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21458>

Özet

Etkinlik Doyum Ölçeği, bireylerin katıldıkları faaliyetlerden, özellikle de rekreasyonel faaliyetlerden elde ettikleri tatmin düzeyini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal bir aracın Türkçe bağlamına uyarlanması (adaptasyonu) sonucu ortaya çıkmıştır. Uyarlama çalışması, rekreasyonel etkinliklere katılan bireylerin deneyimlerini bilişsel ve duygusal açıdan ne kadar tatmin edici bulduklarını saptamaya hedefler. Ölçek, rekreasyon ve spor psikolojisi alanlarında önemli bir ölçüm aracı olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Etkinlik Doyumu, Rekreasyon, Yaşam Doyumu, Ölçek Uyarlaması, Psikometri, Tatmin, Boş Zaman Faaliyetleri

Yazarlar

Şmail AYDIN

Amaç

Etkinlik Doyum Ölçeği'nin temel amacı, rekreasyonel faaliyetlere katılan bireylerin bu etkinliklerden aldıkları doyumu güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Şmail Aydın tarafından gerçekleştirilen Türkçe uyarlama çalışması (2022), orijinal ölçeğin kültürel ve dilsel etkililiğini sağlayarak Türk örnekleminde kullanılabilir hale getirmeyi amaçlamıştır. Bu çalışma sayesinde, rekreasyonel katılımlı bireylerin genel yaşam doyumu üzerindeki etkileri daha detaylı incelenebilmektedir.

Ölçek, katılımcıların rekreasyonel deneyimlerini değerlendirmelerine olanak tanır ve böylece rekreasyon programlarının etkinliğinin ve kalitesinin bilimsel olarak değerlendirilmesine zemin hazırlar.

Yapı

Ölçek, psikolojideki "Etkinlik Doyumu" (Activity Satisfaction) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, bireyin belirli bir aktivite alanında (bu durumda rekreasyon) ulaştığı sonuçlar ve deneyimleri pozitif olarak değerlendirmesiyle ilişkilidir. Etkinlik doyumu, bireyin motivasyonu, katılım sıklığı ve aktiviteye bağlılığı gibi faktörleri etkileyen merkezi bir değişkendir.

Etkinlik doyumunun ölçülmesi, bireyin genel iyi oluş halinin (well-being) anlaşılmasında kritik bir rol oynar, zira rekreasyonel faaliyetler, stres azaltma ve sosyal etkileşim gibi önemli psikolojik faydalar sağlar. Bu ölçek, genellikle çok boyutlu bir yapıyı içerecek şekilde tasarlanmıştır, ancak

uyarlanan formun kaç alt boyuta sahip olduğu, özgün çal??maların detaylarında belirtilmektedir.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerli?e dair spesifik bir de?er bulunmamakla birlikte, uyarlama çal??malarında ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunun belirlenmesi amacıyla çe?itli geçerlik analizleri yapılm??tır. Psikometrik özellikler aç?sından, ölçeğin ölçmeyi amaçlad??? yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek için yapı geçerli?i çal??malar yürütülmüştür.

Yapı geçerli?ini kanıtlamak amacıyla genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi kullanılarak ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlara yüklenip yüklenmediği kontrol edilir. Ayrıca, içerik geçerli?ini sağlamak için uzman görüşlerine başvurulmuşt ve dilsel e?de?erlik çal??malar yapılm??tır.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenilirli?e dair spesifik bir de?er bulunmamaktadır. Ancak bir psikometrik aracın güvenilir kabul edilebilmesi için iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve/veya test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin yapılması gerekmektedir.

Türkçe uyarlamada, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı oldu?unu gösteren iç tutarlılık katsayısının (Alfa) kabul edilebilir sınırlar içinde oldu?u varsayılmalıdır. Yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçeğin aynı bireyde farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar üreteceğini gösterir ve bu, ölçeğin psikometrik özelliklerinin temelini oluşturur.

Faktör Analizi

Etkinlik Doyum Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması sırasında, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde de korunup korunmadığını incelemek amacıyla Faktör Analizi teknikleri uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu bir yapıya mı sahip oldu?unu, e?er çok boyutluysa hangi maddelerin hangi alt boyuta ait oldu?unu belirlemeye yardımcı olur.

Uyarlama çal??malarının başarısı, genellikle faktör yapısının orijinal ölçekle yüksek düzeyde örtüşmesine bağlıdır. Bu, ölçeğin kavramsal yapısının kültürel farklılıklara rağmen geçerliliğini korudu?unu gösterir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Derecelendirme formatı (Orijinal çal??ma referans alınarak varsayılmaktadır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Rekreasyonel faaliyetlere katılan bireyler.

Ya? Grubu: Orijinal çal??man?n örneklemine ba?lıdır, genellikle yeti?kin veya üniversite öğrencisi popülasyonlar? hedeflenir.

Popülasyon Detaylar?: Rekreasyonel etkinliklere düzenli veya düzensiz katılm gösteren çe?itli demografik gruplar.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği (Self-Report Scale). Katılımcılar, rekreasyonel faaliyetlerinden duydukları memnuniyeti belirli bir Likert tipi derecelendirme üzerinden ifade ederler.

Anahtar Kelimeler

Etkinlik Doyumu, Psikometrik Özellikler, Spor Psikolojisi, Likert Ölçeği, Yaşam Doyumu, Boş Zaman

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi: ismail.aydin2013@gmail.com

Yayın Adresi: Makalenin yayımlandığı tarihteki yazarın kurumsal adresi (Makalede belirtilmemiştir).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, İsmail Aydın tarafından 2022 yılında Türkçe'ye uyarlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için yazar ile iletişime geçilmesi önerilir. Şinler ve olası ücretler konusunda net bilgi almak için sorumlu yazar (İsmail AYDIN) ile doğrudan e-posta yoluyla iletişimi kurulmalıdır.

Orijinal PDF dokümanına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:
[etkinlik-doyum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Aydın, İ. (2022). Rekreasyonel faaliyetlerde etkinlik doyum ölçeğinin Türkçe uyarlaması. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(1), 420-427.

Etkinlik Doyum Ölçeði Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler için yazarın orijinal makalesine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM